

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

τευχος 20

Μαρτιος — Απριλιος 1987

Διμηνιαία έκδοση
του Εθνικού Συνδέσμου Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος

«ΥΓΕΙΑΣ ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ»
ΕΣΔΝΕ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

Εθνικός Σύνδεσμος
Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος
Πύργος Αθηνών, Γ' κτίριο, 2ος όροφος
Μεσογείων 2 115 27 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 77 02 861

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ε. Δημητρίου
Κ. Καλανταρίδου
Β. Λανάρα
Μ. Μαλγαρινού

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Μαρία Μαλγαρινού
Καθηγήτρια ΤΕΙ Αθηνών
Πύργος Αθηνών – Γ' Κτίριο
2ος όροφος – 115 27 ΑΘΗΝΑ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Φωτοστοιχειοθεσία – Σχεδιασμοί
Εξώφυλλο – Εκτύπωση

εταιρεία ιατρικών
γραφικών τεχνών
και δημοσιοτητών

Κατεχακη & Αδριανειου 3 – 115 25 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 67 14 371 - 67 14 340

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Νοσολεύτριες/-ές	1000 δρχ.
Σπουδάστριες/-ές	500 δρχ.
Οργανισμοί - Εταιρείες-	
Βιβλιοθήκες	1500 δρχ.
Εξωτερικό	15 \$
ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ	170 δρχ.

1. Γενική Συνέλευση 1987 (14 - 3 87)	43
2. Υπόμνημα – Έγγραφα	50
3. Πεπραγμένα Διοικητικού Συμβουλίου ΕΣΔΝΕ 1986-87	53
4. Παιδαγωγική αξία του φιλοδωρήματος (Προσφορά στη Νοσολεύτρια Μπέρα) <i>Ειρήνη Γουλιά</i>	61
5. Συνέδρια - Συμπόσια - Εκπαιδευτικές επισκέψεις	67
6. Ενημέρωση	69

Το δέμα των αμβλώσεων συζητήθηκε κατά την Γενική Συνέλευση και αποφασίσθηκε να σταλεί υπόμνημα στον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Γ.Α. Μαγκάκη. Το κείμενο του υπομνήματος υηφίσθηκε από όλα τα παρόντα στη Γενική Συνέλευση μέλη με μία μόνο αποχή.

Αρ. Πρωτ.: Π7-39

Αξιότιμον Υπουργόν
Υγείας-Πρόνοιας-Κοινωνικών Ασφαλίσεων
και Γεώργιον-Αλέξανδρον Μαγκάκην
Ενταύθα

18/3/87

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Κατά την ετήσια Γενική Συνέλευση του Εθνικού Συνδέσμου Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος, ετέθη υπ' όψη το δέμα της συμμετοχής των Νοσηλευτριών της χώρας μας στις αμβλώσεις, που ήδη μπορούν να πραγματοποιούνται στα Χειρουργεία των Νοσοκομείων της χώρας μας βάσει του νόμου 1609/1986.

Πολλές Νοσηλεύτριες, δια λόγους συνειδήσεως, δεν επιδυμούν να συνεργήσουν στην διαδικασία πραγματοποίησεως αμβλώσεων και πιστεύουμε ότι δεν επιτρέπεται να εξαναγκαστούν παρά την συνείδησή τους να συμπράξουν στην τέλεση ενός εγκλήματος, όπως κατά τις ηδικές και δρησκευτικές πεποιδήσεις τους πιστεύουν ότι είναι η άμβλωση, όπως την επιτρέπει σήμερα ο ελληνικός νόμος.

Είναι προφανές ότι το πρόβλημα συνειδήσεως που αντιμετωπίζουν οι Νοσηλεύτριες ευρίσκεται στο πεδίο του τραγικού και ότι πρέπει η Πολιτεία να τους επιτρέψει να αρνηθούν την καθ' οιονδήποτε τρόπον σύμπραξή τους στην διαδικασία της αμβλώσεως. Θα ήταν δε αδιανότος ο τυχόν εξαναγκασμός τους προς τούτο, αφού η πολιτεία αναγνωρίζει τέτοιο δικαίωμα ακόμα και σε εκείνους οι οποίοι επικαλούμενοι λόγους συνειδήσεως αρνούνται να λάβουν όπλα προς υπεράσπιση της πατρίδας μας.

Η αποστολή της Νοσηλεύτριας βάσει του Διεθνούς Κώδικος Δεοντολογίας είναι να σέβεται και να περιφρουρεί την ζωή και όχι να την εξοντώνει, όπως συμβαίνει στην περίπτωση της αμβλώσεως όπου εκ προδέσεως διακόπτεται η κύνηση και δανατώνεται το εν εξελίξει έμβρυον δηλαδή μια ανδρώπινη ύπαρξη.

Παρακαλούμε, λοιπόν, δερμώς, Αξιότιμε κύριε Υπουργέ, όπως διά Υπουργικής Αποφάσεως ή Εγκυκλίου σας προς τα Νοσηλευτικά Ιδρύματα της Χώρας ρυθμίσετε το εκκρεμές αυτό δέμα που ανέκυνε για πρώτη φορά στην χώρα μας μετά την ισχύν του Ν. 1609/1986.

Θα ήταν παράλειψη να μην αναφέρουμε ότι στην Γαλλία υπάρχει σχετική νομοδετική πρόβλεψη που ορίζει ότι οι γιατροί μπορούν να αρνηθούν να εκτελέσουν άμβλωση όταν είναι αντίδετοι για λόγους συνειδήσεως. Ενδεχομένως δε και σε άλλες δημοκρατικές χώρες να υπάρχουν παρόμοιες ρυθμίσεις.

Επίσης δεν παραλείπουμε να σημειώσουμε ότι υποθάλουμε το παρόν με την βεβαιότητα της ταχείας και θετικής παρεμβάσεώς σας, όχι μόνον λόγω των γνωστών στον ελληνικό λαό δημοκρατικών φρονημάτων και ιδεών σας, αλλά και των επιστημονικών σας δέσεων στις οποίες ευρίσκει ασφαλές έρεισμα το αίτημά μας και προς τις οποίες εναρμονίζεται απολύτως.

Με εντολή της Γενικής Συνελεύσεως

Η Πρόεδρος	Η Γραμματεύς
Σταυρούλα Παπαμικρούλη	Ευφροσύνη Παπαδημητρίου

Κοινοποίηση: Υφυπουργό Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Κύριον Γρηγόρη Σολωμό

Υφυπουργό Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Κυρία Σύλβα Ακρίτα

Γενικό Γραμματέα Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων

Κύριον Νίκον Φαρμάκη

Διεύθυνση Ιατρικής Αντίληψης

Διεύθυνση Ανάπτυξης Ιατρικού και Υγειονομικού Δυναμικού.

Το υπόμνημα αυτό κοινοποιήθηκε με διαβιβαστικό έγγραφο στην ΠΟΕ-ΔΗΝ, ΟΣΝΙΕ, ΠΕΔΕΥ, και Σύλλογο Επιστημόνων Μαιών.

Ο κ. Υπουργός έστειλε στο Σύνδεσμο την ακόλουθη απάντηση:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΝΤΙΛΗΨΗΣ
ΤΜΗΜΑ Β'
Ταχ. Δ/νση: Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας: 104 33 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες: κ. Μαντζώρος
Τηλέφωνο: 52 36 778

Αθήνα 9/6/1987
Αρ. Πρωτ.: Α36/4486/Φ.6
ΠΡΟΣ
Τον Εθνικό Σύνδεσμο
Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος
Πύργος Αθηνών (Γ' κτίριο)
Τ.Κ. 115 27 ΑΘΗΝΑ

ΘΕΜΑ: «Συμμετοχή των νοσηλευτών-τριών στις αμβλώσεις».

Απαντώντας στο με άρδρ. Π7-39/18/3/87 έγγραφό σας, σχετικά με ερωτήματα που τέθηκαν από μέλη του Συνδέσμου σας στην Επίσια Γενική Συνέλευση, επιδυμούμε να σας πληροφορήσουμε ότι: η τεχνητή διακοπή της εγκυμοσύνης δεν είναι νέα ιατρική πράξη, γινόταν και παλαιότερα είτε παράνομα τις περισσότερες φορές σε μη οργανωμένες νοσηλευτικές μονάδες και κάτω από συνδήκες που έβαζαν σε άμεσο κίνδυνο τη ζωή της εγκύου, είτε νόμιμα σε εκείνες τις συγκεκριμένες περιπτώσεις που απ' τις διατάξεις του ποινικού κώδικα δεν αποτελούσε ποινικό αδίκημα. Με την γήφιση του νόμου 1609/86 «Τεχνητή διακοπή της εγκυμοσύνης και προστασία της υγείας της γυναικας και άλλες διατάξεις» απ' την Εθνική Αντιπροσωπεία, που έφερε η Κυβέρνηση, προκειμένου να αντιμετωπίσει ένα τόσο οξύ κοινωνικό πρόβλημα, που του έδεσε η ίδια η Κοινωνία και εκφράζει ωριμότητα του κινήματος των γυναικών, αποτελεί πλέον υποχρέωση της Πολιτείας να παίρνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την φροντίδα και προστασία της υγείας της γυναικας, που υποβάλλεται σε τεχνητή διακοπή της εγκυμοσύνης της.

Η άρνηση προσφοράς νοσηλευτικών υπηρεσιών, από το νοσηλευτικό προσωπικό νοσοκομείων ή ιδιωτικών κλινικών στις γυναίκες που υποβάλλονται σε τεχνητή διακοπή της εγκυμοσύνης, βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση με τα καθήκοντα και τον ρόλο του προσωπικού αυτού, που προφανώς δεν είναι αυτός του ηδικού τιμωρού, αλλά της φροντίδας και συμπαράστασης στο νοσηλευόμενο άτομο. Βεβαίως, σεβόμαστε την προσωπικότητα του κάθε εργαζόμενου και ασφαλώς και το δικαίωμά του να διαμορφώνει σύμφωνα με την συνείδησή του την ατομική του στάση απέναντι σε τέτοια δέματα, πλην όμως εκείνο που δα πρέπει να γίνει κατανοτό είναι ότι πρέπει να υπερτερεί η προσφορά στον άνδρα πο με τους κανόνες που η ίδια η κοινωνία μας αποδέχεται και επιβάλλει. Στην περίπτωση αυτή ο νόμος δεν αποτελεί απλά επιλογή της Κυβερνητικής Πολιτικής, αλλά μια έκφραση της συνολικής κοινωνικής αντίληψης μέσα από μια μακρόχρονη διαδικασία για την αντιμετώπιση ενός τόσο σοβαρού κοινωνικού δέματος με ηδικές, ιδεολογικές και κοινωνικές διαστάσεις.

Ο Υπουργός
Γεώργιος-Αλέξ. Μαγκάκης

Εσωτερική διανομή
Δ/νση Α36 (3)

Ακριβές αντίγραφο
Ο Τμηματάρχης Γραμματέας

ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΣΥΜΠΟΣΙΑ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ**1. ECCO-4**

Η 4η Ευρωπαϊκή συνάντηση στην Κλινική Ογκολογία και Καρκινολογίκη Νοσηλευτική θα γίνει στη Μαδρίτη από 1 έως 4 Νοεμβρίου 1987

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε:

ECCO-4
SIASA CONGRESOS
Paseo de la Habana, 134
28036 Madrid (Spain)

2. To Royal College of Nursing οργανώνει εκπαιδευτικές επισκέψεις, σε υπηρεσίες υγείας του Λονδίνου, στις πιο κάτω ημερομηνίες:

- a) Οκτώβριο από 12 έως 16
- b) Νοέμβριο από 9 έως 13
- c) Δεκέμβριο από 7 έως 11

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στο:

Royal College of Nursing
20 Cavendish Square
London W1MOAB
Tel: 014093333

3. Η Πανελλήνια Ένωση Βιολόγων ανακοινώνει ότι στις 7-10 Οκτωβρίου 1987 θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα το 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο της με Ευρωπαϊκή συμμετοχή.

Θέμα: Βιολογία και Παραγωγή

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στην Γραμματεία του Συνέδριου «Οργάνωση Ιδέα», Βουλής 24, 105 63 Αθήνα, Τηλ. 32 42 045

4. «Νοσηλευτική από εδνικά σύνορα: Ο 21ος αιώνας» είναι το δέμα της 15ης Συνόδου της Αμερικανικής Ακαδημίας Νοσηλευτικής, που θα πραγματοποιηθεί στις 12 Οκτωβρίου 1987 στην Washington D.C.

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στην πιο κάτω διεύθυνση:

American Academy of Nursing
ANA Fiscal Affairs
2420 Pershing Road
Kansaw City, Missouri 64108, U.S.A.

5. Η 25 Διεθνής Σύνοδος των Νοσηλευτών του Χειρουργείου δα γίνει στη Σιγκαπούρη από 14 έως 18 Σεπτεμβρίου 1987

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε:
World Conference
Operating Room Nurses
10170 East Mississippi Ave., Denver, Colo, 80231 U.S.A.

6. 2o Διεθνές Συμπόσιο για τον Έλεγχο των Μολύνσεων δα πραγματοποιηθεί από 12 έως 16 Σεπτεμβρίου 1988 στο Harrogate της Αγγλίας.

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στον:
Mr. John Love
Publicity Officer ICCIC '88
3 Buckingham Road
Kingston upon Thames
Surrey KT1 3BH
ENGLAND
Tel.: 01 (London) 5460304

7. 2n Διεθνής Σύνοδος για την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας δα πραγματοποιηθεί στο Λονδίνο από 21 έως 23 Σεπτεμβρίου 1987

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε:
Conference Administrator
Macmillan Conferences and Exhibitions
4 Little Essex Street, London, WC2R3LF
Tel. 01 8366633

8. Η Διεθνής Σύνοδος της Νοσηλευτικής Έρευνας δα γίνει από 13 έως 16 Οκτωβρίου 1987 στην Washington D.C.

Το δέμα του συμποσίου είναι: «Πρόοδοι της Νοσηλευτικής στην Υγεία: Μοντέλα, Μέθοδοι και Εφαρμογές».

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε:
1987 International Nursing Conference Research Conference
ANA Fiscal Affairs, American Nurses Association
2420 Pershing Road, Kansas City, MO 64108, U.S.A.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

1. Η Constance Holleran, Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Συμβουλίου Νοσοκόμων ανακοίνωσε ότι στο προσωπικό του διεθνούς αυτού οργανισμού προσλήφθηκαν η δεσποινίδα Katherine F. Mctherney και η Dr Taka Oguisso.

Η Δεσποινίδα Mctnerney θα εργασθεί με οργανισμούς με τους οποίους συνεργάζεται το ΔΣΝ και θα επικεντρωθεί στους τομείς: Νοσηλευτική διοίκηση και ποιότητα φροντίδας.

Η Dr Oguisso θα ασχοληθεί κυρίως με τη νοσηλευτική έρευνα, εκπαίδευση και τον κώδικα των ιδικών καθηκόντων. Ακόμη θα συνεργασθεί με τους Εθνικούς Συνδέσμους, μέλη του ΔΣΝ.

2. Το Διεθνές Συμβούλιο Νοσοκόμων (ΔΣΝ) κυκλοφόρησε νέα έκδοσή του, την «Έκδεση Κανονισμού Νοσηλευτικής». Στην έκδεση αυτή διατυπώνονται με μεγάλη σαφήνεια οι επίσημες δέσεις του ΔΣΝ για τον κανονισμό της Νοσηλευτικής και για άλλα σχετικά δέματα.

Η συγγραφέας της έκδοσης αυτής, Dr Margaretta M. Styles, έκανε μια εκτεταμένη μελέτη με επικέντρωση στις νομικές και επιστημονικές απογειες του κανονισμού της άσκησης του νοσηλευτικού επαγγέλματος. Η μελέτη περιλαμβάνει: ιστορική αναδρομή, ευρήματα από την ανασκόπηση της παρούσας κατάστασης, διεθνείς τάσεις, τη δέση του ΔΣΝ στις διεθνείς τάσεις και ενστάσεις.

Η συγγραφέας γράφει ότι «... ο δομή του νοσηλευτικού επαγγέλματος δεν έχει επαρκώς καθορισθεί, οι απαιτήσεις για εκπαίδευση και οι ορισμοί του είναι γενικά ανεπαρκείς σε σχέση με την περιεκτικότητα και ανάπτυξη του νοσηλευτικού ρόλου που αναφαίνεται με την ανάγκη φροντίδας υγείας, τους στόχους και τα κριτήρια «standards» του επαγγέλματος που άρχισαν να γίνονται αντιληπτά λιγότερο από μισό αιώνα».

Η Styles προτείνει δώδεκα αρχές σαν βασικό κώδικα κανονισμού του επαγγέλματος και σαν αντικειμενικούς σκοπούς που θα βγαίνουν από τις αρχές. Επίσης προτείνει να δοθούν ορισμοί στους όρους: νοσηλευτής, νοσηλευτική, βοηθητικός, ειδικός και ειδίκευση.

Η εργασία της Styles είναι λόγια, πληροφοριακή και με πολλές προκλήσεις. Μπορεί, τέλος να βοηθήσει το νοσηλευτικό επάγγελμα αλλά και άλλα επαγγέλματα υγείας να εξελιχθούν.

Η έκδοση κυκλοφορεί στα Αγγλικά, Γαλλικά και Ισπανικά. Η τιμή είναι £ 7.50. Παραγγελία αντιτύπων μπορεί να γίνει στην πιο κάτω διεύθυνση:

Publication sales
International Council of Nurses
3, Place Jean Marteau
CH-1201 Geneva Switzerland

Αρ. Πρωτ.: Ε6-74

Αξιότιμον Υπουργόν
Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων
και Αντώνιον Τρίτσην
Ενταύθα

15/4/87

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Εθνικού Συνδέσμου Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος με χαρά δέχθηκε την από του προσεχούς έτους εισαγωγή νέων - με τις Πανελλήνιες Εξετάσεις - στο τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Αναφερόμενοι στο ΠΔ 184/79 -ως τούτο ετροποιήθη δια του ΠΔ 562/80- άρθρο 2 παρ. 2, παρακαλούμε δερμά όπως συνεχισθεί η εισαγωγή στο Β' έτος Σπουδών -κατόπιν εξετάσεων- αποφοίτων τ. Ανωτέρων Σχολών Νοσοκόμων και Επισκεπτριών και Νοσηλευτικής ΤΕΙ, καθότι ο Νοσηλευτικός Κλάδος έχει μεγάλη ανάγκη στελεχών. Η ανάγκη αυτή δα καλυφθεί σταδιακά με τον όσο το δυνατόν μεγαλύτερο αριθμό αποφοίτων του Τμήματος Νοσηλευτικής, Σχολής Επιστημών Υγείας του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Πάρα πολλά μέλη μας, καταξιωμένες Νοσηλεύτριες με αγάπη και αφοσίωση στο Νοσηλευτικό Λειτούργημα επιδυμούν την περαιτέρω εκπαίδευσή τους για να πλαισιωδούν οι Νοσηλευτικές Υγειονομικές Υπηρεσίες με ηγετικά στελέχη και τα Τμήματα Νοσηλευτικής των ΤΕΙ με στελέχη Διδασκαλίας.

Νομίζουμε ότι είναι καθήκον της Πολιτείας να δώσει την ευκαιρία αυτή σε επιλεκτα μέλη του Νοσηλευτικού Κλάδου όχι μόνο για την εξύγωση του Νοσηλευτικού έργου αλλά και την βελτίωση της παρεχόμενης νοσηλευτικής φροντίδας για το καλό του κοινωνικού συνόλου.

Με την ελπίδα ότι ο αριθμός των εισακτέων Νοσηλευτών/-τριών στο Τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου θα εξακολουθήσει να είναι ο καθοριζόμενος στο πιο πάνω ΠΔ και ευχόμενοι Καλό Πάσχα, Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Διατελούμε

Με τιμή

Η Πρόεδρος
Σταυρούλα Παπαμικρούλη

Η Γενική Γραμματεύς
Στέλλα Πισπιρίκου

Κοινοποίηση: Υπουργό Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Κύριον Γεώργιον-Αλέξανδρον Μαγκάκη